

Okynnesfanan från 1 maj.

Fanbäraren öfverklagar domen. Ingen »hädelse».

Måleriarbetaren J. W. Wald har på tisdagen hos hofrätten anfört besvär öfver polisdomstolens utslag, genom hvilket han dömdes till 300 kr. böter därför att han i demonstrationståget den 1 maj burit en fana med inskrift: "Ned med tronen, altaret och penningpåsen!"

I besvärsskrifvelsen yrkar han att i hvarje fall bli frikänd för allt ansvar enligt strafflagens kap. 7 § 1, som af polisdomaren åberopats i målet. Kapitlet i fråga handlar om "religionsbrott" och paragrafen stipulerar straff för den som åstadkommer allmän förargelse "genom att häda Gud eller genom att lasta eller gäcka Guds heliga ord eller sakramenten". I skriften heter det om denna sak:

Säkerligen har åklagaren ej tänkt sig tillämpning af sistnämnda lagrum, enär han i sitt ansvarsyrkande ej åberopat detsamma, utan tydligen ansett blott kap. 11 § 15 här tillämplig. Jag har ej haft ringaste tanke på att "häda Gud" eller att "lasta eller gäcka Guds heliga ord eller sakramenten", och något dylikt torde ej heller för vanlig uppfattning kunna framletas ur orden "Ned med altaret". Såsom jag vid polisförhöret yttrat har jag använt orden "tronen, altaret och penningpåsen" såsom en symbol för det nuvarande samhället, mot hvilket jag velat protestera. Ingen har väl heller fattat orden annorlunda. Att "altaret" då symboliserar kyrkan eller, närmare sedt, — eftersom protesten skett i Sverge — statskyrkoväsendet i vårt land, synes mig därför böra vara tydligt.

Nu kan det ej vara riktigt att utsträcka tillämpningen af kap. 7 § 1 till att omfatta alla de ting eller institutioner, hvilkas angripande möjligen kan sära religiösa människors känslor. Lagen har väl icke utan skäl nämnt "Guds heliga ord" och "sakramenten" såsom de ting hvilka ej få kränkas genom lastande eller gäckande. Allra helst då fråga är om så till sin existens i vår tid omstridda lagstadganden som hädelseparagrafen, torde ock en strängt restriktiv lagtolkning vara den enda berättigade.

Mitt förfarande att uttala en klar och öppen protest emot det som symboliseras af ordet "altaret" torde ej heller rimligen kunna anses innebära ett "lastande" eller "gäckande", ty i dessa uttryck ligger gifvetvis att de enligt ifrågavarande lagrum straffbara uttalandena skola innebära smädelse, hån, förlöjligande eller dylikt.

Här har alltså varit lika litet fråga om "Guds heliga ord" eller sakramenten som om ett lastande eller gäckande. Polisdomstolens tolkning af kap. 7 § 1 skall därför belt säkert icke kunna godkännas af hofrätten.

I skriftens fortsättning söker fanbäraren göra gällande att här ej heller föreligger förargelseväckande beteende i allmänhet. Den goda ordningen vid demonstrationen har icke störts. Protesten riktade sig mot "det nuvarande samhället, eller, om man så vill, mot vissa för det nuvarande samhället karaktäristiska institutioner" och den enskilda får i vår tid finna sig i att

andra demonstrera mot sådant som han för sin del gillar. Någon allmän förargelse har icke varit rådande vid själfva tillfället, säger klaganden. Skulle en allmänna re indignation öfver faninskriften ha för sports exempelvis hos åskådarna af demonstrationståget, hade polisen säkerligen icke underlåtit att inskrida.

Meningarna kunna icke vara mycket delade om att ifrågavarande fandemonstration måste betraktas som utslag af ett synnerligen klandervärdt okynne. Demonstrationen afsåg ett helt annat ändamål, och med hänvisning därtill hade arrangörerna sökt anslutning äfven utanför sitt eget parti. Det är därför mycket naturligt och rimligt att man på socialdemokratiskt håll i de skarpaste ordalag afsagt sig hvarje medansvarighet i måleriarbetaren Walds tilltag.

Den moraliska sidan af saken är fullkomligt klar, och det förefaller också fullt i sin ordning att anstiftaren får näpst för hvad han gjort. Men däremot kan man icke annat än ställa sig mycket tveksam mot polisdomarens uppfattning att här föreligger ett "religionsbrott". Hädelseparagrafen bör inte anlitas i otid, det äro så godt som alla ense om, och det synes knappt möjligt att ens rent juridiskt försvara dess tillämplighet i förevarande fall. Det är med intresse man motser hofrätens utslag i denna principfråga, och man måste finna det mindre lyckligt att anstiftaren af det allmänt klandrade upptåget på detta sätt blifvit satt i tillfälle att rikta en så pass befogad invändning mot domen som fällts öfver honom.